БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРЛЕТАРИНАР НЭГЭДЭГТЫ!

ДЕКАБРЬ 22 пятница 1939 он № 293 (2993) Сэн 10 мунгэ.

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

МОСКВА, КРЕМЛЬ
ИОСИФ ВИССАРИОНОВИЧ СТАЛИНДА

Манай инаг хүндэтэ эсэгэ, вождь!

Совет засагай үе соо һалбаран хүгжэжэ байгаа анай ажабайдалда баяртай, жаргалтай үдэрнүүд ргадшагүй олон. Энэ ехэ баяр жаргалые ндуулжа манда асарһан манай түрэл инаг парти, най партиие байгуулагшад ба организаторнууд нинтэй сугтаа Та байнат.

Мүнөөдэр хадаа манда мартагдашагүй үдэр— най түрэһэн үдэрһөө хойшо 60 жэл болоһон эр байна, энээн соохи 45 жэлэйнь, жэл бүхэ- инь өөрынгөө бүхэдэлхэйн - историческа хэрэг уулгануудайнгаа хэмжээгээр зуу зуун жэлтэй суул. Танай энэ хэрэг ябуулга тухай суу алдар хэ дэлхэйн бүмбэрсэг дээрэ дэлгэрэн байнал.

Танай нэрэ болбол Бурят-Монгол арадай Со- етскэ Союзай эбтэй этэй ехэ бүлэ дотор адали гшэ ба дүүрэн эрхэ шүлөөтэй болон, дахин шэ- эр түрэжэ мандаһан үдэртэй хододоо холбоотой йна. Советскэ Союзай эхэ һайхан сэсэрлиг сад о, Та агууехэ садовник, бидэниие оролдостой ба хэргэнээр сэсэглүүлэн бадаргажа, али бүхы дай- д ба тэрэнэй тухирдаһан нохосуудһаа хамгаалан аршалжа байнат; бидэнэр болбол Танай хойноһоо, ленинско-сталинска национальна поли- тикоор зураглан табигдаһан замаар ябанабди, мү- нөө энээнэгээ гайхамшаг үрые үзэжэ байнабди.

Манай хүндэтэ ехэ багша, Танай зам гайхамшаг һайхан ба алдартай байна, Танда бидэ- нэр хэмжээгүй ехэ халуун дуратайгаа тон дүү- рэнээр хэлэхэ, тэды һайхан үгэнүүдые олногүйб- ди. Ута удаан жэлнүүдтэ мэндэ һуугты, маниие баярлуулан, дайсадые һүрдүүлэн мэндэ ябагты гэжэл хэлэхэ дуран хүрэнэ. Хүндэ байдаг бүхы үнэн сэхэ һайн һайхан һаналһаа, баяр жаргалаар дүүрэн бурят-монгол арадай үнэн ехэ зүрхэнһөө, манай эгээ хүндэтэ, сэнгүй ехэ хани нүхэр, ма- най мүнөөдэрэй Ленин—сэсэн мэргэн Сталин Тандаа инагай һайхан баярые хүргэнэбди.

Бурят-Монгол АССР-эй 250 мянгаһаа дээшэ хүдэлмэришэд, колхознигууд ба интеллигентнүүд бэшэгтэ гараа табиба.

ЛИГИ НАЦИ ДАЙНАЙ ЗЭБСЭГ БОЛОО

Декабриин 14-дэ Лиги Нациин овет болбол «СССР-ые лиги на- һаа гаргаха» тухай тэнэг уй- р тогтоол абаа. «Финляндска уудалаар ассамблей ба Лиги ациин совет гэжэ нэрлэгдэһэн, еневэлэхи убайгүй спектаклиин нгло-французска режиссернууд дaa энэ эшүүритэ зрелищиие эстэнь хүргэбэ.

Лиги нациин ябуулгануудай фициальна зүйлэнь хадаа «Фин- яндска асуудал» гэжэ нэрлэгдэ- эн байгаа. Үнэндөө энэ болбол мпериалистическэ дайнда СССР- е татан оруулаха гэһэн бүхы һэ- элгынгээ бүтэхэгүйдэнь, антисо- етскэ блогые нэгэдхэхэ һэдэлгэ олоһон байна. Женевскэ ябуул- ын бүхы бэлэдхэл ба тэрэнэй үхы процедура энээн тухай хэ- энэ.

Лиги нациие зарлалга хадаа огтоһон сагһаа хойшо Лиги на- иин харуулаагүй, тиимэ гал уймэртэл түргэнөөр болоһон бай- . Тэрэ хадаа энээнһээ урда ямар йдагань эли! Китадай, Абис- ни, Албани, Испаниин... дайраг- һан, тэрэ бодото агресси тухай нахада хүрэхэ. Эдэ ушарнууд- английска правительство бол- л бодото агрессинүүдтэ эсэр- ү выступалаха дурагүй байһа- а харуулаһан байна.

Хэдэн миллион колониальна гоолнуудые өөрынгөө империа- стическэ һабар доро барижа йһан, эгээл эдэ гүрэнүүд бол- л Германида эсэргүү дайе эхи- э, мир тухай алибүхы дүрад- лнуудые арсан, энэ дээрмэдэл- н дайе ябуулжа байна.

Өөрынгөө зүбшэгдэхэ ээлжээе үлеэжэ байһан Китадта ба Алба- да эсэргүү агрессиин асуудал- уд Лиги нациин хэлсэхэ зүйл- э байгаа. Эдэ асуудалнууд орхиг- о. Английска захиралтаар ган- л «Финлянди тухай асуудал», лсэгдэбэ. Теэд иимэ асуудал по- итическэ байдал соо оройдоошье ы. Советскэ Союз хадаа Фин- ндида эсэргүү дайн сэрэгые уулаһагүй, тэрээндэ дайгаар налта хэнэгүй. Советскэ Союз болбол харилсантуһалалсалга ба нибарисаа тухай договорые инляндска демократическа еспубликатай баталаа. Энэ договор болбол СССР-эй правительство ба инляндска демократическа еспубликын нягта ба ханибари- ата харилсаанда, Финляндиие инскэ арадай дайсадһаа, дайнай ровокаторнуудһаа, Маннергей- ын нохосуудһаа сэбэрлэхын түлөө лаан Арми ба Финскэ арадай рмейцүүдэй ахадүүгэй хамтын мэсэлдэ бэелүүлэгдэнэ.

Политическэ реальна асуудал- удые зүбшэхөө хүсөөгүй, Лиги аци болбол реальна бэшэ Фин- яндска «правительствын» түлөө- лэгшэ г. Холстиин худал хуурмаг хардалгын докладые соно- һон байна. Бодото, реальна инляндида хамаараха, Финляндс- а арадай бодото интересүүдтэ амаараха ямаршье хэрэг женевскэ суглаандашье, тэрээнэй зонхи- логшодтошье байгаагүй. харин, «Финляндска асуудал» болбол английска империалистнуудай антисоветскэ аашануудые үргэл- жэлүүлхынь тулада зохид шалтаг болоһон байна. Дайнай английска һүжэрөөгшэд хадаа Финляндиин арад тухай бэшэ, харин тэрэнэй алууршад тухай, Маннергеймын дээрмэшэд тухай оролдоно.

Энэ хадаа Лиги нацида «Фин- ляндска асуудалаар комитедые» байгуулаха үедэ тон эли харагда- һан байна. Комитет болбол доро заагдаһан 13 гүрэнүүдэй түлөө- лэгшэдһөө бүридөө: Англи, Фран- ци, Швеци, Норвеги, Ирланди, Египет, Инди, Канада, Уругвай, Боливи, Венецуэла, Португали, Сиам. Швеци ба Норвегиие гаргаад байхада, бусад гүрэнүүдэнь —эдэ хадаа, нэгэ талаһаа, Анг- лиин сэхэ приказчигууд гү, али тэрээнэй доминионууд, нүгөө талаһаа, США-гэй найдуулгаар приказчигууд--Латинска Америкын гүрэнүүд болоно. Резолюциин проект зохёолгые Лиги нациин даалгаһан, тэдэ 13 гүрэнүүдэй 9 гүрэнүүдэнь СССР-тэй ямаршье дипломатическа харилсаатай бэ- шэ ба антисоветкэ агитациие тон ехээр тараагшад болоно.

Иимэ нэгэ бүлэ составтай «комитет» хадаа, хэзээшье, анг- лийска эзэндээ таарахаар, тиимэ резолюциин проектые арсалтагүй абаа.

Женевэдэ, водевилиин түрүү- шын акт иимээр наадагдаа. Воде- вилиин хоёрдохи акт ассамблей дээрэ болобо. Англи, Франци, Инди ба Экװадорой түлөөлэгшэд үгэ хэлэбэ. Бусад европейскэ гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд дуугай һуугаа.

Ассамблейдэ болоһон голосовании хараад үзэе, СССР-тэ эсэргүү резолюциин түлөө Англи ба Франци голосовалаа. Европейс- кэ гүрэнүүдһээ, өөрынгөө гадаада политикада Англи ба Франциин тухирдаһан болоһон Бельги, мүн Англиин вассал—Португали ба бусад эдээнэй хойноһоо ошоо.

Швейцари, Дани, Норвеги, Швеци, Латви, Эстони, Литва, Болгари, Китад болбол голосовани- һаа арсаха байһан тухайгаа мэдүүлбэд. Афганистан ба Иран голосованида байлсаагүй ба хабаадаашьегүй. Бусадань дуугай һуугаа.

Тиихэдээ, Англи болбол бэхи антисоветскэ блогые Европодо байгуулажа шадаагүй. СССР-ые гаргалга болбол английска доми- нионууд ба колониинуудай, англо- французска ба американска капи- талай приказчигуудай голосуу- даар шиидхэгдэбэ.

Энэ хадаа мэхэ гохотой наадан байгаа.

Энэ хадаа Лиги нациин совед- тэ голосованиин үедэ бүри элеэр харагдаһан байна. Уставай ёһоор, совет болбол 15 члэнүүдһээ бүри- дэдэг, тэдэнэй 4—үргэлжын ба 11-нь үргэлжын бэшэ. Үргэлжын бэшэ члэнүүд Англиие найдуу- лаагүй. Тиимэһээ, голосованиин урда тээ жулик ябуулгань эхилээ. Ассамблей болбол үргэлжын бэшэ члэнүүдые һунгаа: Урда-Африканска Союз, Боливи ба... Финлянди! Үшөө Египедые «сагзуурын» член болгожо оруулаа.

Соведэй үргэлжын бэшэ 11 члэнүүдһээ Югослави, Китад, Греци голосованида хабаадаагүй. Хосорожо барагдаһан сагаанфинскэ «правительствын» түлөөлэгшэ баһа хабаадаагүй. Тэрэ хадаа өөрынгөө хэрэгтэ голосовалажа шадаагүй. Перу ба Иран голосованида байгаагүй. Тиихэдээ. Англи ба Францитай хамта 5 баахануул гүрэнүүд голосовалаа: Египет, Урда-Африканска Союз (үнөөхи лэ Англи), Бельги (үнөөхи лэ Франци) ба американска хоёр гүрэнүүд — Боливи ба Доминиканска.

Эдэ табан гүрэнүүдтэ 38 миллион хүнзон бии. Англи ба Францида—89 миллион. Тиихэдээ, 183 миллион ба бүхы дэлхэй дээрэ хэдэн арбаад, зуугаад миллион нүхэдтэй агууехэ Советскэ орон хадаа Лиги нацида байха гү, али үгы гү гэһэн асуудалые 127 миллион хүнзоной «түлөөлэгшэд» шиидхэбэ.

Агрессорнуудай, политическэ тартюфуудай (нюур сахигшадай) энэ ямбархуу суглаан болбол империализмын картежна наадашадтай хандалгала достойно бэшэ орон гэжэ, СССР-ые Лиги нациһаа гаргахаар тогтообо.

Советскэ арад хадаа Лиги нациин удхашанарые хэзээдэшье хэтэрүүлэн сэгнээгүй. Дайн сэрэгтэ хаалта хэжэ байгаа, „жаахан добохон" байхадань, мирэй түлөө тэмэсэлэйгээ политикада үнэн, советскэ правительство болбол Лиги нацида байһан байгаа. Советскэ правительство болбол тэрээниие дайнай зэбсэг болгохо ябадалда һаалта хэдэг һэн. Эгээл иимэһээ Лиги наци болбол английска империалистнуудта таарамжагүй болоо. Провокаци ба дайнай зэбсэг болгон Лигиие хэрэглэхын тулада, Советскэ Союзые тэрээнһээ зайлуулаха хэрэгтэй байба.

Лиги наци болбол мирэй зэбсэг байһанаа, дайнай зэбсэг, англо-французска военнэ блогой зэбсэг болоо.

Теэд яахаб. Лиги нацида ба тэрээнэй режиссернуудта бүрил муу болоо. СССР болбол Лигиин эволюциһээ, эсэстээ шүүжэ болохо байха. СССР хадаа энээнһээ хойшо Лиги нациин пакттай холбоотой бэшэ ба Лиги нациин алдаргүй бузар хэрэгүүдэй түлөө харюусалгые бэедээ абанагүй.

Женевскэ ба бусад политическэ кулуарнуудта юунэйшье боложо байгаа һаа, Советскэ Союз болбол мирэй политикые, финляндскэ арадта туһалаха ба тэрээниие империализмын гэнжэһээ сүлөөлэхэ политикые шууд ябуулаха байна.

(„Правдын" түрүү бэшэгһээ).

В. Барковай ба Лисевичын зураг.

(ТАСС-ын фото-клише).

Һунгалтануудта бэлэн

Бурят-Монгол АССР-эй столица—Улан-Удэ городой, Куйбышевэй нэрэмжэтэ улицада, Барилгашадай Клуб байдаг. Тэндэ—һунгуулиин № 9 участок. Клубайнь газаа тээ гоё һайханаар шэмэгдэһэн ба тэндэнь, болхоо байгаа һунгалтануудта зорюулагдаһан плакадууд яларан байна.

Тэдээнһээ гадна, Һунгалтанууд тухай ба уласхоорондын байдал тухай литературанууд, олон зүйлын газедүүд ба журналнууд стол дээгүүр табигданхай. Голосовалха таһалганууд (кабинанууд) хэгдэжэ, аятай гоёор оборудовалагдаһан байна.

Клуб соо, тон һайхан ба зохидхон, элдэб үнгын гоё зурагууд, лозунгнууд, сэсэгүүдээр шэмэгдэһэн, ба депутадуудта кандидадуудай портредүүд, тэдэнэй биографинууд—ханануудта эли тодоор харагдана.

Һунгуулиин участково комиссиин түрүүлэгшэ Капитон Васильевич Бардонов болбол һунгуулиин окружной комиссинуудай түрүүлэгшэдтэй хамта, Һунгалтануудта бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэринүүдые эрхимээр ябууһан байна. Нүх. Бардонов хадаа участогаа түрүү участок болгохын тула бүхы хүсөөрөө, үнэн сэхээр хүдэлмэрилөө. Мүнөө, участогынь түрүү зэргэдэ гаранхай. Оронойгоо солото хүбүүдэй түлөө голосовалхаа ерэһэн, үргэн һунгагшадые—ажалшадые—айлшадые хүндэтэйгөөр угтахань.

Сталинска Конституциин алтан наран доро жарган ажаһуужа байгаа бүхы арад, һунгагшад болбол Һунгалтануудай үдэр—декабриин 24-дэ, эсэгэ оронойгоо үнэн сэхэ басагад ба хүбүүдэй түлөө, өөһэдынгөө голосуудые тон ехэ баяраар үгэхэ байна.

Дабаа Дамбаев.

ҮНЭН БАСАГАДАЙГАА ТҮЛӨӨ ГОЛОСОВАЛХАБДИ

Агууехэ үдэр—декабриин 24 ойртоо. Советскэ арад хадаа энэ үдэртэ халуунаар бэлэдхэжэ байна. «Нютагуудахи Соведүүдтэ һунгалтын үдэр—арадай алдарта праздник ойртобо. Арадуудай Вождь нүхэр Сталинай түлөө, Ленинско-Сталинска Партиин түлөө ба оронойгоо түрүү хүнүүдэй—дүлэтэ патриодуудай түлөө голосовалхабди» гэһэн омог бардам хөөрэлдөөнүүд улицадашье, айлнуудааршье үргэлжэдөө болоно.

Улан-Удын Горсоведтэ һунгаха, һунгуулиин №55 ба Центральна Райсоведтэ һунгаха, һунгуулиин № 44 округуудай һунгагшад—гэрэй эзэд эхэнэрнүүд. хүгшэд ба залуушууд хадаа тус үдэр, өөһэд өөһэдынгөө хашаануул соо, уужамшаг байратай айлнуудайгаа гэрнүүдтэ хамтаража. арадай үнэн басагад, депутадуудта кандидадууд нүхэд Лидия Алексеевна Петроватай (Горсоведэй депутадуудта кандидат), Анна Ивановна Слугиноватай (Райсоведэй депутадуудта кандидат) уулзаһан байнад.

Нүхэд Петрова, Слугинова гэгшэд, өөһэдынгөө ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай һунгагшадтаа тон дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэһэн байнад. Нүх Петрова 1920 ондо түрөө. Ленинско-Сталинска комсомолой члэн. Мүнөө, БМАССР-эй радиокомитедтэ дикторээр хүдэлмэрилнэ. Партиин үнэн туһалагшаар—комсомолоор хүмүүжүүлэгдээ. Советскэ үеын хүхюун сэнгэлиг олон миллионно залуушуудай бодото түлөөлэгшэнь мүн.

Анна Ивановна Слугинова 1901 ондо түрэһэн байна. Советскэ учреждениинүүдтэ үниһөө наашань хүдэлмэрилөө. Энэ үедэ, БМАССР-эй хэлхеэ холбооной управленидэ, телеграммануудые абалгын бригадай бригадираар хүдэлмэрилнэ. Үнэн сэхээр ба эрэлхэгээр хүдэлмэрилжэ, партиин хэрэгтэ эсэстээ хүртэр преданнэ байһанаа харуулаа. Общественнэ хүдэлмэридэ активнаар хабаадана. Хэлхеэ холбооной управлениин хүдэлмэришэдэй дунда тон ехэ авторитедтэй болонхой.

Тус суглаанда ерэгшэд болбол кандидадуудаа тон хүндэтэйгөөр угтажа, халуунаар амаршалһан байна. 50 гара наһатай хүгшэн, нүх. Щекотова хадаа,—«Урдань, хаанта засагай үедэ, эхэнэрнүүд болбол засагай органуудта һунгагдахаһаа байтагай, һунгаха эрхэгүй ба оронойполитическэ ажабайдалда хабаадаха эрхэгүй, харин, богоол барлаг болохо ба бүхэли наһаараа гэрэй оёорто һууха «эрхэтэй» байһан байна. Мүнөө, бидэнэр агууехэ Сталинска Конституциин гэрэлтэ наранай гайхамшагта туяа доро, эхэ оронойгоо алибүхы ябуулгануудта активнаар хабаадалсанабди. Жаргалта ажабайдалтай болообди. Би, үнэн басагадайгаа түлөө голосовалахаб, тиигээд, таанарые уряалнаб»—гэжэ мэдүүлһэн байна.

Эндэ хамтарагшад бүгэдөөрөө нүх. Щекотовагай хэлэһэн үгэнүүдые һайшааһан ба «арадай үнэн басагадууд, оронойдүлэтэ патриодууд нүхэд Петровагай ба Слугиновагай түлөө бултадаа голосовалахабди»—гэһэн резолюци абаба.

Ц. Дор.

ЛЕНИНГРАДСКА ВОЕННЭ ОКРУГОЙ ШТАБАЙ ОПЕРАТИВНА МЭДЭЭ

Декабриин 19-эй үдэрэй боевой ябуулганууд ехэнхидээ разведчигүүдые бэдэрэлгээр, багаханууд тулалдаануудаар ба нэгэ зарим газарнуудта артиллерийскэ буудалгаар үнгэрбэ.

Зарим районуудта манай авиациин разведывательнэ ба заримдаа боевой ябуулганууд хэгдэһэн байна. Агаарай байлдаануудта, манай авиацяар противнигой 12 самолет сохигдобо. Манай авиациһаа нэгэ самолет база дээрэ бусаагүй.

Балтфлодой кораблинуудай группа, Биоркын райондохи эрьеын батарейнүүдые амжалтатайгаар бомбодоһон байна.

ХЭЛБЭРИШЭГҮЙ БОЛЬШЕВИК

Энэ оной декабриин 24-эй үдэр. Сталинскэ Конституциин үндэһэ һуури дээрэ, Ленин—Сталинай хэрэгтэ, арадай хэрэгтэ преданнэ. Эхэ оронойгоо эрхим хүбүүд ба басагадые нютагуудахи Советүүдтэ һунгахаа байнаб-ди. Улан-Удын ПВЗ-гэй ТЭЦ-эй начальник нүхэр Алексей Иванович Хворостухин гэгшэ тэдэнэрэй вогэвниинь болоно.

Нүхэр Хворостухин хадаа Харьковско областиин, Григоровка селогой худа.марлшэгэй бүлэдэ. 1900 онд турэһэн байна. 1914 онһоо эхилжэ, нүхэр Алексей Иванович грузчигаар хүдэлмэрилөө.

Гражданска дайнай үелэ нүхэр Хворостухин болбол героическа Улаан Армиин зэргэдэ орожо, хариин интервентнүүдые бутасохилсоһонойгоо һүүлдэ, Вязника городой үһан замай транспортда матросоор хүдэлмэрилөө.

1924 ондо, нүхэр Хворостухин большевистскэ партиин член болоһон байна. Тэрэ сагһаа хойшо партиина харюусалгата хүдэлмэринүүдтэ хүдэлмэр. жэ эхи. ээ. Вязника городой Үһан замай транспортын дэргэдэхи партиина ячейкын секретарһаар хүдэлмэрилөө. Һүүлээрэнь, түмэр замай Карабановс станциин дэргэдэхи партиина комитедэй секретараар дэбжүүлэгдэбэ.

1929 ондо түмэр замай транспортын Ленинградска институтда һуралсахаа ороо. Институтда һуралсажа байхадаа, институтэй дэргэдэхи партиина организациин хүдэлмэридэ активнаар хабаадалсадаг байгаа.

1936 онһоо эхилжэ Улан-Удын ПВЗ-дэ хүдэлмэрилнэ. Мүнөө нүхэр Хворостухин хадаа ПВЗ-эйн партиина комитедэй секретараар һунгагдаһан ба ВКП(б)-эйн Железнодорожно Райкомой, ВКП(б)-эйн Горкомой ба ВКП(б) эйн Обкомой членүүдтэ һунгагдаһан байна.

Энэ жэлдэ нүхэр Хворостухинай ажабайдалда туйлай ехэ зол бяар тохеолдобо, СССР-эй Верховно Соведэй президиумэй указаар «Хүндын тэмдэгэй» орденоор шагнагдаа.

Нүхэр Хворостухин болбол Городской Соведэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлэгдөө.

Эхэ оронойгоо хэрэгтэ преданнэ большевистскэ партиин хэлбэришэгүй хүбүүн нүхэр Хворостухин хадаа арадай найдабариие ажалтайгаар дүүргэхэнь лаблай.

Д. Цыренов.

ХИЛЫН СААНА

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Блюм болбол хүдэлмэришэдтэй „нэгэн алхамаар" ябана.

Лисевичын зураг (ТАСС-ын фото-клише).

Англо-французска түримхэйлэлгын планууд

Берлин, декабриин 13. (ТАСС). «Берлинер берзен цейтунг» газетэй бэшэһэнэй ёһоор, «Бельжем сьекль» гэжэ бельгийскэ газедэй парижскэ корреспондент болбол англо франко-турецкэ пактые характеризовалһан, хэдэн мэдээнүүдые мэдээсэбэ. Дутын Востокто, турецкэ-британска-французска хамтараһан армиин байгуулгые уридшалан хараалаһан нюуса договор хадаа пактай нэгэн хамта баталагдаһан байна. Генерал Вайганай команда доро, магад байжа болохо, арми болбол 400 мянган французууд, 80 мянган англичанууд, 500 мянган турецкэ.ншэ бүридэхэ ёһотой байна.

Финляндидахи английска консул военнэ легионые эмхидхэбэ

Нью-Йорк, декабриин 14. (ТАСС). Усэгэлдэр, Хельсинкэһээ, Ассошиэйтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Пори (Баруун Финлянди) городдохи английска консул Аллан болбол отставкада гараһан ба Финляндидахи военнэ ябууганууудта хабаадахын тула англо-ирландска легионие эмхидхэжэ эхилэһэн байна.

БЭШЭГМЭДЭХЭГҮЙЕ ХУСЭД УСАДХАХЫН ТҮЛӨӨ

«Бэшэгмэдэхэгүй хүн, политикын газаа тээ байдаг, тэрэние эхин түрүүн үзэгтэ һургаха хэрэгтэй»,—гэжэ агуухэ Ленин хэлээ һэн. (Ленин, т. V, хуудаһан 205).

Парти ба правительство хадаа арадай гэгээрэлдэ, илангаа ажалшадые ном бэшэгтэ һургалгада туйлай ехэ анхаралаа табина.

Тиигэбэшье зарим партиина, советскэ ба профсоюзна организацинууд болбол бэшэгмэдэхэгүйе усадхалгын хүдэлмэрине хоёрдохи ээлжээдэ табидаг байна. Мүнөө. Улан-Удэ городто 931 бэшэгмэдэхэ үйшүүд байна юм.

Улан-Удын шэлэй механизированна завод дээрэ 140 бэшэгмэдэхэгүйшүүд ба бага бэшэгэн бии. Тэдэниие һургалгын хүдэлмэрине һайн гэхээр бэшэ. Юуб гэхэдэ, декабриин 5-наймэдээгээр, 16 хүнүүд хадаа наһатанай һургуулида үшөө хабаадуулагдаагүй байна.

Гэбэшье, мүнөө 87 хүнүүд наһатанай һургуулинуудта һуралсажа байна. Бэшэгмэдэхэгүй эхэнэрнүүдые һургахын тула, хэдэн хэмжээ абтаба: культармейцүүд болбол тэдэнэй гэр-гэртэнь ябажа заадаг байна. Түрүүшүүд—заводой хүдэлмэришэд хадаа наһатанай һургуулида тон һайнаар һуралсана.

Жэшээлхэдэ, нүхэр Молчанова, машино-ванна цехын хүдэлмэрилэшэ нүх. Шлыкова, слесарь нүх. Юдин, тэрэшэлэн нүхэд Поздеева, Обухова, Батурина, Бихорова, Балыкурова ба бусад болбол серьезноор һуралсаһанайгаа результатда, бэшэгмэдэхэгүйгөө хүсэд усадхаа.

Эрхим культармейцүүд нүхэд Игнатьева, Бородина, Нельхаева, Махатова, Давыдова ба городской Центральна Райсоведэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн, комсомолка нүх. Аня Трофимова гэгшэд, бэшэгмэдэхэгүйе усадхалгын хүдэлмэрие жэшээтэ һайнаар ябуулажа, занятинуудаа тон регулярнаар үнгэргэдэг байна.

Эдэнэр болбол нютагуудахи ажалшадай депутадуудаи Советүүдтэ һунгаха үдэртэ—декабриин 24 дэ бэлэг болгон, һургажа байһан һунгалшадаа, бултынь бэшэгтэ һургаха гэһэн уялгануудые абаһан байна.

Бэшэгмэдэхэгүй ба бага мэдэхэ ябадалые эсэслэн усадхаха тухай асуудалаар энэ оной декабриин 3-най үдэр тусхай конференци болобо. Тус конференцидэ хабаадагшад хадаа декабриин 24 хүртэр, бэшэгмэдэхэгүй ябадалые хүсэд усадхаха гэһэн резолюцине нэгэндүүгээр баталаба.

Манжигеев.

Шэнэ алфавидта һургаха

Зэдэ. Доодо-Бургалтайн сомоной, Карл Марксай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи, наһатанай һургуулиин багша нүхэр Очирова П. болбол бэшэгмэдэхэгүй 13 колхознигуудта үзэг бэшэг заажа байна. Гэхэтэй хамта, аймагай гэгээрэлэй таһаг болбол нүхэр Очировада хуушан латин алфавит дээрэ зааха ёһотой гэжэ заабари үгэһэн байгаа. Тиигэжэ, энэ заабаринь ундэһөөр, колхознигуудые бэшэгтэ һургалга хуушан алфавит дээрэ ябуулагдана. Тиимэһээ, колхознигуудые бэшэгтэ һургалгые ород алфавит дээрэ ябуулхаар болоо гэжэ аймагай гэгээрэлэй таһагта һануулха шухала.

Жербаев

Олимпиада болобо

Бичурай аймагай центр дээрэ, аймагай хоёрдохи олимпиада болобо. Тус олимпиадада 8 колхоз, 2 һургуули хабаадалсаа. Олимпиадада хабаадагшад нүхэд Чубаров, Червинко, Афанасьев ба бусад болбол өөһэдынгөө зохёоһон шүлэгүүдые уншаа. Гадна, хабаадалсагшад хадаа арадай дуунуудые дуулаһан ба гармошка, балалайка, гитара ба арадай бусад инструментнүүд дээрэ наадаба.

Мүн „Красное Знамя Труда" колхозой духовой оркестр хэдэн дуунуудые дуулаа.

Энэ олимпиада хадаа тус аймагай ажалшадай уран һайханай искусствын урган хүгжэжэ бай һыень харуулба.

Дуб. Аюров

Худөө ажахын 48 шэнэ кадрнууд

1940 оной январиин 17-до, Бурят-Монголой худөөажахын техникумые 48 хүнүүд дүүргэжэ гарахань. Эдэнэрэй олонхинь ВКП(б)-эйн членүүд, кандидадууд ба комсомольцууд байна. Тус һургуулиие дүүргэхэ байгшадай 32 хүниинь отличнигууд ба ударнигууд байха юм.

Эдэ студентнүүд—худөө ажахын специалистнууд хадаа 1939 оной зунай үедэ практикада ябажа, тэндэ, өөһэдынгөө эрхим опыдуудые харуулһан байна. Мүнөө үедэ студентнүүдэй 25 хүниинь нютагуудахи ажалшадай депутадуудай Советүүдтэһунгалтануудай бэлэдхэлдэ активнаар хабаадалсана гэбэл, тэдэнэр һунгуулиин участогой ба округойн комиссинуудай түрүүлэгшэнэр, членүүдээр хүдэлмэрилнэ.

КАДРНУУДЫЕ САГ СООНЬ БЭЛЭДХЭХЭ

Манай социалистическэ худөө ажахы болбол мүнөөнэй сложно техникаар зэбсэглэгдэнхэй. Тиимэһээ, тон олонтоогоо кадрнууд хэрэгтэй. Бурят-Монголдо хамтаа 1760 трактористнууд энэ жэлдэ бэлэдхэгдэхэ плантай байгаа. Трактористнууды бэлэдхэлгын курснуудай занятинуд октябриин 15 һаа эхилхэ ёһотой һэн. Гэбэшье, Эгэтын (директорынь нүх. Грехов, ахалагша механик нүх. Корнеев), Селенгын (директорынь нүх. Гармаев, ахалагша механик нүх. Найданов), Чесанын (директорынь нүх. Нимаев) ба бусад МТС-үүд болбол курснуудай занятине ноябрь һарын эсэстэ, хүсэд бэшэ сосгавтайгаар эхилэһэн, занятинуудаа регулярнаар үнгэргэнэ.

Партиина, советскэ организацинууд болбол кадрнуудые бэлэдхэлгэ—гүрэнэй шухала хэрэг гэжэ ойлгохо ёһотой.

Е. Ринчинова.

ДАМЖУУЛГЫН УЛААН ТУГ ҮГТЭБЭ

Селенгын үһан замай транспортын хүдэлмэришэдэй ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда, нютагуудахи Советүүдтэ һунгаха һунгалтын урда тээхи социалистическэ соревновани үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ.

Судоремонтно заводой механическа цехын залуушуулдай комсомольско бригада (бригадирынь М. С. Розенкинд) болбол социалистическэ соревнованида оролсожо, үдэр показательнуудые туйлаба.

Тус бригада хадаа үдэр бүриин гүйлэдбэриин даабаринуудые бүхы дээрэнь 240 процент хүртэр дүүргэжэ, завод дээрээ ба цех соогоо түрүү һуури эзэлнэ. Энэ бригадынхидай өөтөөн гарганан частьнууд, детальнууд ба бусад хадаа тон һайн шанартай байдаг. Дурсагдагша бригадынхид хадаа отлично шанарай түлөө тон ехэ энтузиазмтайгаар тэмсэнэд. Станогуудаа эрхимээр обслуживанад.

Тиигээд, энэ бригадынхид болбол хүдэлмэриингөө забабарта газета, журналнуудые уншадаг ба хүдэлмэриин шэнэ методууд тухай хөөрэлдэдэг байна.

Тус бригадын хүдэлмэришэд нүхэд Розенкинд (бригадир), үдэрэйгөө нормые 300 процент, Земленко—171 процент, Вышинский—250 процент, Перляков—200 процент ба Щепелов 171 проц. дүүргэнэд.

Үһан замай транспортын управлени хадаа залуушууд-комсомольцуудай бригадын ажалтануудые тэмдэглэжэ, полит-отделэй дамжуулгын улаан тугаар, тэрэ бригадые шагнаһан байна.

Тус бригадынхид болбол туйлагдаһан ажалтануудаа улам бэхидхэжэ, бүри үндэрүүд показательнуудые туйлалгада зоригжонхой байнад.

Цыренов.

Эрхим һургагшад—депутадуудта кандидадууд

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын Городской Центральна Райсоведэй депутадуудта кандидадаар, городой һургуулинуудай эрхим 10 һургагшанар дэбжүүлэгдэв. Эдэнэй тоодо, республикын габьята һургагшад нүх. Краснова, Семенова, Уральский, Мяханова, Николаева ба бусад дэбжүүлэгдэһэн байна.

ЦЫРЕНДОРЖИ ЦЫДЕНОВ

Декабрь һарын нэгэ үдэшэ. Сэлдэ дуулим жабаргүйтые һаа, газаа хүйтэн, сэ.мэг байгаа. Оргорогойдо одо мүшэд ялараба. Дүүрэн шарайта, мүнгэн зэрэмжэй шэнги түб түхэрэен һара, һарулхан хүхэ толоор һүниин харанхые сүмэлэн, үргэн дайдые гэрэлтүүлэнэ. Залуушуулай омог дуулуунуд үдэшын тунгалаг агаарые сууряатуулан зэдэлүүлнэ.

Үдэшын 7 час болжо байна. Селендумын сомоной, Калининай нэрэмжэтэ, ниғэд томохон колхозой һунгагшад- колхозникууд клуб тээшээ баяртай хүхюунаар ошонод. Уданшьегүй, клуб соохүнүүд дүүрэн суглараһан байба. Энэ суглаан дээрэ өөһэдынгөө эрхим хүнүүдые шэлэжэ, Селендумын сомонай ажалшадай депутадуудай Соведтэ дэбжүүлхэ байһанаа тэдэнэр омогорхоно, суглаанайгаа нээгдэхыень эхэтэ хүлеэн һууна.

—Зай! Хүнүүдэмнайш бүгэдэерээ сугларба байна. Суглаанаа нээхэдэмнай яаха юм?—гэжэ скамейкануд дээрэ һууһан байһан колхозннгуудай нэгэн дуугарна—Зүб даа, нээе суглаанаа! Нээе! гэһэн ахлануд хүхюугээр дарина.

Суглаан нээгдэбэ. Клуб соо, бүрэхэниинь хүнүн халима баяраар доболон байһан,һунгагшадай бардам омог хөөрэлдөөнүүдэнь нам таба. Бүгэдэерээ нэгэ шэнги болоод, тансахан лэ сцена тээшэ харасагаалдан һууна. Суглаанай президиум һунгагдажа, тэрэнэй һүүлдэ, хэлсэхэ зүйлнүүдэе сонсохоно. Тэрэ асуудалнуудань колхозниигуудай эрхээ нэгэн һэналаар абтана.

Суглаанай нэгэдэхи асуудалаар—Селендумын сомоной ажалшадай депутадуудай Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхын тула, Селендумын МТС-һэн директорые оролсгоо нүх. Сороковиков үгэ хэлэбэ.

—Бидэнэр болбол нютагахи Соведтэ өөһэдынгөө эрхим нүхэдые, эсэгэ оронгдо ба большевистскэ партидаа преданнэ, колхозоо бэхижүүлэлгын түлөө үнэхэр тэмсэгшэ нүхэдые дэбжүүлхэ ёһотойбди. Мүнөө, һунгалтануудай положениин ёһоор, энэ суглаан дээрэ 7 кандидадуудые дэбжүүлхэ ёһотойбди,—гэжэ үгэеэ түгэсхэбэ.

Тэрэнэй һүүлдэ, кандидадуудые дэбжүүлгэ эхилэбэ.

Калининэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, аймагай Соведтэ кандидат, үнэн сэхэ большевик Бавасан Цыденов үгэ абана:

—Манай колхозой үнэн сэхэ колхозникуудай нэгэн, колхозой дэргэдэхи комсольско комитедэй секретарь, хонино-стахановец Цырендоржи Цыденович Цыденовые нютагахи Соведэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлхыень дурадханаб.

Бавасан Цыденовэй дурадхалые һайшаажа, үшөө хэдэн хүнүүд үгэ хэлэнэд. Тус колхозой колхозникуд, Цырендоржи Цыденовэй ажал-ябуудалые буляарва шахуу мэдэхэ байһанаа хэлэнэ. Цырендоржи Цыденов хадаа аймагай Соведэй депутадуудта кандидадаар нэгэнһэналаар дэбжүүлэгдэбэ.

Тэрэнэй һүүлдэ, байһа 6 хүнүүд дэбжүүлэгдэнэ, тэдэнэй дунда, колхозой солото стахановскэ Бадма Доржиева. эхин һургуулиие дээшэ-общественница Ангелина Будаева ба бусад.

* *

1917 он. Уртай шэрүүн,бордоһоор һалхилан байгаа, Октябрьска Социалистическэ революциин оно дуган хүтэлэйгөөр сасаржа. дүлин харанхы булан тохойнуудые хурсаар гэрэлтүүлэн, капиталистнуудай гэнжэнүүдыеь таһар татажа байгаа.

Энээл тэрэ үедэ, Цырендоржи Цыденович Цыденов хадаа Селенгын аймагай Селендумын сомоной. Сэв эгээтэ гэжэ нютагта, үгытэй Цыден Чойдоновай бүлэдэ турэһэн юм. Тэрэнэй эдир бага наһаниинь тон хүшэр условидо үнгэрэһэн байна. Цырендоржын абань, үдэр һүниие мэдэнгүй, баяшуудта хүдэлмэрилэг байһаншье, бүлөө тэжээжэ хүшэ хүрэдэггүй һэн. Бага наһанһаа эхилэн нютагай кулагуудай нэгэн Галсанай Цырен гэгшындэ батрак болжо ябаһан байна. Тэндэ,хониинь харууһалдаг, түлеэеэнь асардаг, малайнь баирые сабирладаг һэн.

Нүх. Цыденов хадаа өөрынгөө зол жаргалые гансал колхоздо олоо. Цырендоржи болбол өөрынгөө бүлэнэрэй хамта, нютагай большевингүүдэйр эмхидхэгдэһэн, «Үнэн» гэжэ коммунада 1930 ондо оробо. Одоол тиихэдэ, залуу Цырендоржиин творческо хүсэнүүдынь хүгжэжэ эхилэһэн байна. Коммунада оролһонһоо эхилээд, тэрэ хадаа элдэб олон хүдэлмэринүүдтэ, өөрынгөө баеые хайралангүй, эсэшэ сусашагүйгөөр ябалсана. Хэдэн жэлнүүдэй туршэ соо, колхозой малажалда хүдэлмэрилбэ. 1936 ондо, Ленинско-Сталинскэ комсомолой алдарта зэргэдэ абтаба. 1938 ондо, тэрэ болбол 880 толгой хониндые һайнаар харууһалһан байна. 1939 ондо, 1800 хуригалха хонинуудые нэгэ колхознигтой хамта харууһална. Колхозно фермэдэ ажаллахатаа хамта, Цырендоржи болбол хүнүүдые үзэг бэшэгтэ һургаалдаг, бэшэгмэдэхэгүй ябадалые тулэ, ликвидатораар хүдэлмэрилнэ.

Эрхим хүдэлмэрөөрөө 1939 оной, хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкада хабаадалсаха эрхэ олоһон байна. Үнгэрэһэн зун, Цырендоржи Цыденович болбол манай хүсэнтүгэс социалистическэ эхэ ороной зүрхэн—Улаан Москвада ошожо, наһан соогоо үзөөгүй юумэнүүдэ үзэбэ. Тэрэ болбол бүхыдэлхэйн прогрессивнэ ба түрүү хүнтүралтанэй гени, арадуудай агуухэ бождь нүхэр Сталинай ажаһуудаг, алтарма һайхан агуу одоороо ажалшад бүхэниие зоригжуулагша Кремлиие хараба. Замдаа, тэрэ хадаа агуухэ Советскэ ороной колхоз, совхозуудай үргэн ехэ тарялан, элбэг дэлбэг ой модон, захагүй ута мүрэн голнуудые һайшаан хаража ябаа. Энэ ехэ баярые наһан соогоошье мартахагүй!

Мүнөө Цырендоржи Цыденович Цыденов болбол Селендумын ажалшадай депутадуудай Соведтэ, окружной һунгуулиин 8-дахи округто баллотироваλгадаха зүбшөөлөө үгөөд байна.

Даба Дамбаев.

Радиокорреспондентнүүдэй конкурс

БМАССР-эй СНК-гэй дэргэдэхи радио комитет болбол манай республикын ажахын, политическэ ба культурна байдалые, мүн тэрэшэлэн промышленностиин ба худөөажахын түрүү хүнүүд—стахановцуудай хүдэлмэрине олонуудые үргэнөөр дэлгэрүүлхын зорилгоор, эрхим радиокорреспондентнүүдэй конкурс соносхоһон байна.

Конкурсын условине гүйсэдхэгшэдые шагнахын тула, 30 преми, хамта 6400 түхэригтэ тогтоогдоһон байна. Нэгэдэхи 2 преми—500-500 түхэриг; хоёрдохи 3 преми—350-350 түх.; гурбадахи 10 преми—нэжээд бүхэнэй 200-200 түх.; дүрбэдэхи 15 преми—преми бүхэнэй 150 түхэригөөр тогтоогдобо.

Премиинүүдые абахын тула, ниимэ условинууд хэрэгтэй: нэгэдэхи преми—3 һарын туршэ соо үдэр бүхэнэй нэжээд гү, али 90 бэшэг—корреспонденциие радиокомитедтэ эльгээхэ, гадна, мүн һүүлэй мэдээсэлнүүдые радиокомитедтэ эльгээжэ байха 5 корреспондентнүүдые олохо; хоёрдохи преми—3 һарын туршэ соо 70 бэшэг эльгээхэ, гадна, 3 корреспондентые олохо; гурбадахинь—тэрэ болзор соо 45 бэшэг ба 2 корреспондент; дүрбэдэхи преми—3 һарын туршодо 30 бэшэг эльгээхэ ба 1 корреспондентые олохо ёһотой байна.

Корреспондентын түрүүшын бэшэгые абаһан үдэрһөө хойшо тэрэние конкурсда хабаадагша болгон тоолодохо байна.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центре союзная, 19. Телефоны: отв. редактора — 3-44, отв. секретаря—3-23, отд. партийной жизни — 7-55-2 зв., сельхозотдел— 7-55, отдел кадров — 5-07.

Бурглавлит № 2853

Типография ИЕМИ БМАССР.